

geometrien och matematiken, skola ej finna annat än fäfänga och löjlighet i den plan vi för oss utkastat; och skola anse det som en otrolig sak, att vi kunna mäta stjernornas afstånd, storlek etc. Hvad annat skall man svara dem? än att de skulle hysa en annan åsigt, i den händelse de hade egnat sig åt dessa vetenskaper och åt betraktandet af anordningen af de verk som finnas i naturen. Vi veta att ett stort antal menniskor ej kunnat öfverlemna sig deråt, antingen på grund af deras ringa fallenhet, eller emedan de ej haft tillfälle dertill, eller slutligen emedan de af ett eller annat skäl blifvit ledda åt andra håll. Vi klandra dem ej i ringaste mån; men på samma gång måste vi, om de inbilla sig att man bör förkasta de mödor vi nedlagt på våra undersökningar, vädja till kunnigare domare." Vi upprepa ännu i dag dessa ord, i det vi indirekt genom våra läsare rikta dem emot dem, hvilka af princip hysa motvilja mot hvarje studium som synes dem nytt. Det gifves personer som invända, att dessa äro fördolda saker, hvilkas hemlighet Gud förbehållit sig sjelf, och med hvilka han ej velat göra oss bekanta; detta inkast faller och upplöses af sig sjelf inför vetenskapernas triumferande historia. Andra tänka, att våra arbeten egnas åt onyttiga forskningar. Dessa skola vi fråga: hvilken känner sitt lands relativa vigt och verkliga värde, antingen den som kan jemföra det med andra nationer, hvilka han besökt och studerat, eller den som legat sofvande i sin födelsestad; och om det är bättre att lefva i okunnighet, än att söka kunskap om hvad jorden och vi sjelfva äro.

Vi kunna nu utan vidare omsvep gripa oss an med en af filosofiens egnaste, intressantaste och vigtigaste frågor, vi kunna, för att ej längre vara inskränkta till blotta möjligheter, hvilka ej erbjuda någon fast stödpunkt, undersöka denna fråga från alla sidor, för att derigenom förvärfva en fast öfver-